

ویراست پنجم

راهنمای کاربردی برای مدرسان علوم پزشکی

و

تألیف

جان ای. دنت

John A. Dent

رونالد ام. هاردن

Ronald M. Harden

دن هانت

Dan Hunt

برایان دی. هاجز

Brian D. Hodges

ترجمه

دکتر سلیمان احمدی

استاد آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دکتر سمیه بساک

کاندیدای دکتری آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی دزفول

سارا آدرویشی

دانشجوی دکتری پرستاری

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی

جندی شاپور اهواز

نرجس کاظمی

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی دزفول

دکتر نسرین خواجه علی

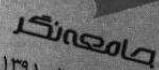
استادیار آموزش پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست‌نویس
یاددا
یادد
یاد
شناسه
شناسه
شناسه
شناسه
ش
شماره‌ی

ترجمہ سلیمان احمدی، سمیعہ بیس
 medical teachers, 5th ed, 2017
 عنوان اصلی: Study and teaching -- Medicine
 کتابنامہ.
 پزشکی — راهنمای آموزشی /
 آموزش پزشکی / Medical education
 هارڈن، رونالد ام. / Harden, Ronald M.
 هانت، دن / Hunt, Dan
 مقدمه نویس / ۱۹۶۴-۱۹۶۴ م.
 هاجز، برایان دیوید، ۱۳۳۹ - مترجم
 احمدی، سلیمان، ۱۳۳۹ - مترجم
 بساک، سمیعہ، - مترجم
 R ۷۳۵
 ۶۱۰۷
 ۱۷۰۹۳۶

R ۷۳۵
۶۱.۷
۱۷.۹۳۶.

دفتر مرکزی نشر جامعه‌نگر
دانشگاه تهران

ارتباط با ما

 jame-e-negar-publishing-house
 jph.ir

تالیف جیل

ترجمہ سلیمان احمدی، سنی

ناشر جامعہ نگر

نوبت و سال چاپ اول / ۱۴۰۰

شمارگان ۱۰۰

صفحہ آرائی آرسا سو

طراح جلد مہدی انوشیروانی

ریا ۲۹۰/۰۰۰ ریال

۹۲۸-۶۲۲-۳۰۶

بازنویسی و ناشر قابل استفاده
جازهی کتبی ناشر قابل استفاده
کتابفروشیهای پزشکی سراسر کشور
• سمنان: ارسطو
• مشهد: دانش

کتابفروشی های پزشکی

- اردبیل: خیام
- ارومیه: شهر کتاب پزشکی
- اصفهان: پارسا - کیا
- اهواز: رشد - شرق
- ایلام: رشد
- بابل: علیراده - اندیشه
- البروجرد: ولایت
- تبریز: شیرنگ
- تنکابن: میرچ
- خرم اباد: نشر و قلم
- رشت: دانشگاه آزاد پل ملاشان
- ارجند: مژده
- ساری: دانشجو - امیرکبیر
- سمنان: ارسطو - نسیم
- سمنان: دانشمند
- شیراز: جمالی - نور دانش - مرکز کتاب دانشگاه علوم پزشکی شیراز
- قزوین: حکیم
- قم: فانوس اندیشه
- کرمان: پایرووس
- کرمانشاه: دانشمند
- گرگان: جلالی
- همدان: کتابستان
- مشهد: مجد دانش - جهاد دانشگاهی
- همدان: دانشجو
- یزد: آرمان - شهر کتاب - فدک

بخش ۱ | تدوین برنامه درسی

۱

۱. افق‌های جدید در آموزش پزشکی ۳
۲. برنامه‌ریزی و تدوین برنامه درسی ۷
۳. برنامه‌ی درسی دوره‌ی عمومی ۲۱
۴. آموزش پزشکی مقطع تحصیلات تکمیلی (تخصص): راهی به سوی رسیدن به صلاحیت ۳۳
۵. توانمندسازی مداوم حرفه‌ای ۴۷
۶. برنامه‌ی درسی پنهان ۵۹

بخش ۲ | موقعیت‌های یادگیری

۷۱

۷. سخنرانی‌های علمی ۷۳
۸. یادگیری در گروه‌های کوچک ۸۹
۹. یادگیری به‌وسیله‌ی بیماران: بستری و سرپایی ۱۰۱
۱۰. یادگیری در جامعه ۱۱۷
۱۱. یادگیری در مناطق روستایی و دور دست ۱۲۹
۱۲. یادگیری در کارآموزی ادغام یافته‌ی طولی ۱۴۱
۱۳. یادگیری در محیط‌های شبیه‌سازی شده ۱۵۵
۱۴. آموزش از راه دور ۱۶۹

بخش ۳ | استراتژی‌ها و فناوری‌های آموزشی

۱۸۳

۱۵. آموزش مبتنی بر پیامد ۱۸۵
۱۶. یادگیری ادغام‌یافته ۱۹۷
۱۷. آموزش بین حرفه‌ای ۲۰۷
۱۸. یادگیری مسأله‌محور ۲۱۷
۱۹. یادگیری مبتنی بر تیم ۲۳۳
۲۰. استفاده از فناوری‌های دیجیتال ۲۴۹
۲۱. طراحی آموزشی ۲۶۷

۲۸۳	۲۲. علوم پایه و پیامدهای برنامه‌ی آموزشی
۲۹۵	۲۳. علوم اجتماعی و رفتاری در برنامه‌ی درسی دانشکده پزشکی
۳۰۹	۲۴. تعاملات بالینی
۳۱۹	۲۵. اخلاقیات و نگرش‌ها
۳۳۱	۲۶. پروفشنالیزم
۳۴۱	۲۷. پزشکی مبتنی بر شواهد
۳۵۱	۲۸. ایمنی بیمار و کیفیت مراقبت
۳۶۳	۲۹. علوم انسانی در پزشکی
۳۷۷	۳۰. طب ادغام‌یافته در آموزش در پزشکان
۳۸۷	۳۱. آگاهی جهانی
۳۹۹	۳۲. آموزش پزشکی در عصر اطلاعات فراگیر

۴۱۳	۳۳. مفاهیم ارزیابی به همراه تعیین استاندارد
۴۲۷	۳۴. ارزیابی‌های کتبی
۴۴۱	۳۵. ارزیابی‌های عملکرد و محل کار
۴۵۳	۳۶. پورتفولیوها (کارپوشه‌ها)، پروژه‌ها و رساله‌ها
۴۶۵	۳۷. بازخورد، ژرف‌اندیشی توأم با تأمل و مربی‌گری: یک مدل جدید
۴۷۷	۳۸. ارزیابی نگرش‌ها و پروفشنالیزم (حرفه‌ای‌گری)
۴۸۹	۳۹. ارزیابی برنامه‌ای

۵۰۷	۴۰. توانمندسازی کارکنان
۵۲۱	۴۱. استانداردهای آکادمیک و دانش پژوهی

۵۳۵	۴۲. گزینش دانشجویان
۵۴۹	۴۳. حمایت دانشجویان
۵۶۱	۴۴. درگیر کردن دانشجویان در یادگیری
۵۷۱	۴۵. یادگیری به کمک هم‌تأ

ارائه‌ی پیش‌گفتار برای چاپ پنجم کتابی که به عنوان یک همراه مورد اعتماد برای مدرسان پزشکی تبدیل شده است، مایه‌ی افتخار است. این نسخه‌ی تجدید نظر شده، فصل‌های جدیدی را به ارمغان می‌آورد و نویسندگان جدیدی را معرفی می‌کند که برای مخاطبان گسترده بین‌المللی الهام‌بخش خواهد بود. در سال‌های اخیر تمرکز بیشتری در دانشکده‌های پزشکی بر علوم اجتماعی و تربیتی مشاهده شده است، توجه بیشتر به مسؤولیت‌پذیری اجتماعی و جهانی شدن، استفاده گسترده از کارآموزی یکپارچه طولی و درک اهمیت مشارکت و درگیر کردن دانشجوی. همه این موضوعات در این ویرایش جدید گنجانده شده است و منبع ضروری را در زمان تغییرات قابل توجه ایجاد کرده است. ادبیات آموزش پزشکی حجم بالایی دارد و این موضوع می‌تواند دلهره‌آور باشد. این کتاب به عنوان مکانی برای شروع و منبعی برای حمایت و حکمت است. با توجه به تیم متشکل از بیش از صد نویسنده از چهارده کشور، این کتاب کاملاً عطر و بوی بین‌المللی پیدا کرده است.

در دنیای جهانی‌شده‌ی ما، دانشجویان، مربیان و افرادی که در عمل به یک کار مشغول هستند، به سرعت از مرزها عبور می‌کنند. با این حال، منابع به طور نابرابر در اختیار کسانی است که مسؤولیت آموزش را بر عهده دارند و یک منبع قابل اعتماد را ارزشمند می‌سازند.

من این فرصت مسرت‌بخش را داشتم که اخیراً شاهد تولد اولین استادان آموزش علوم سلامت در کشور اتیوپی باشم. همان طور که اعضای کلاس با مسائل چالش‌برانگیز آموزش دست و پنجه نرم می‌کردند، «راهنمای کاربردی برای مدرسان پزشکی» به عنوان نقطه ورود به ادبیات گسترده‌تر، نقشه‌ای از سفر آنها برای تبدیل شدن به مربیان حرفه‌ای سلامت بود و منبع الهام‌بخش برای پژوهش بر روی موضوعات و همراه آن‌ها در کلاس درس و بالین بود. این کتاب در همه این موارد به شما خدمت می‌کند.

این ویرایش در هشت بخش سازماندهی شده است که فصل‌های هر بخش، با موضوعی متمرکز و کاربردی طراحی شده‌اند.

- بخش اول افق آموزش پزشکی را ترسیم می‌کند و بر اهمیت تفکر بر یادگیری به عنوان یک تعهد مادام‌العمر از اولین روز ورود به دانشکده پزشکی تا آخرین روز، تأکید می‌کند. در اینجا، «برنامه‌ی درسی پنهان» برجسته می‌شود.
- بخش دوم کتاب به زمینه‌های زیادی که آموزش پزشکی در آن انجام می‌شود، می‌پردازد. فصل‌های این بخش به ما یادآوری می‌کند که یک اندازه نمی‌تواند برای همه موارد مناسب باشد. امروزه آموزش پزشکی به طور فزاینده‌ای شامل مراکز شبیه‌سازی، کنفرانس ویدئویی، آموزش از راه دور و تنظیمات بسیار متنوع از بزرگترین مراکز شهری تا مناطق روستایی یا دورافتاده است.